

Вікторія Василівна Пилип,

кандидат юридичних наук,
Ужгородський національний університет,
кафедра адміністративного, фінансового
та інформаційного права (доцент);

<https://orcid.org/0000-0001-6483-0749>,
e-mail: victoria.pylyp@ukr.net

**ПРАВОВІ ЗАСАДИ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ З ПРАВООХОРОННИМИ
ОРГАНАМИ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ**

Важливу роль у забезпеченні формування безпекового простору як на території держави, так і на її кордонах відіграють правоохоронні органи. Центральне місце в системі правоохоронних органів України посідає Національна поліція України, на яку покладено реалізацію багатьох функцій у контексті здійснення правоохоронної діяльності. Не менш важливою є організація ефективного міжнародного співробітництва Національної поліції України з органами та організаціями держав-сусідів, країн-партнерів і тих, які надають вагомий підтримку нашій державі у відновленні територіальної цілісності. Дослідження шляхів удосконалення та підвищення ефективності міжнародного співробітництва Національної поліції України з правоохоронними організаціями інших держав є одним із важливих компонентів подальшої євроінтеграції, а отже, і пріоритетним напрямом зовнішньої політики.

Ключові слова: Національна поліція України, міжнародна правоохоронна організація, правоохоронна функція, правоохоронний орган, громадська організація, взаємодія, міжнародне співробітництво.

Оригінальна стаття

Постановка проблеми

Важливе значення у правоохоронній діяльності має взаємодія. Вона може відбуватися як усередині однієї організації, так і з іншими відомствами, а подекуди і з міжнародними організаціями, правоохоронними органами іноземних держав тощо. У зв'язку із цим важливим є налагодження міжнародного співробітництва, на що вже протягом тривалого часу спрямована зовнішня політика нашої держави. Україна є активним членом багатьох міжнародних організацій, бере участь у миротворчих місіях, проводить спільні заходи освітнього характеру в контексті здійснення правоохорони з країнами-партнерами тощо.

Налагодження міжнародного співробітництва продиктоване злободенними потребами сучасності. Адже, зважаючи на стрімкі інтеграційні процеси, що відбуваються у світі, очевидно, що закономірно розвивається і злочинність, яка набуває транснаціонального характеру. Тому виникає потреба у здійсненні комплексної протидії інтернаціональній злочинності, що неможливо без ефективної міжнародної взаємодії правоохоронних органів.

Міжнародне співробітництво правоохоронних органів передбачає формування відповідного організаційно-правового механізму, з розподілом функцій і визначенням повноважень суб'єктів, залучених до такої взаємодії, визначенням змісту та способів реалізації відповідних сумісних заходів, забезпеченням розроблення відповідних правових механізмів регулювання такої діяльності, тобто належного нормативно-правового забезпечення тощо.

Окреслене питання є особливо актуальним і потребує свого вирішення також у контексті сучасного державотворення України. Це зумовлено як потребою подолання та протидії війсьній агресії російської федерації, так і формуванням належного безпекового середовища всередині держави задля здійснення подальшої євроінтеграції. Тому важливо зараз приділяти увагу цим питанням, зокрема виробити подальший план дій із визначенням конкретних механізмів удосконалення міжнародного співробітництва правоохоронних органів, зокрема органів Національної поліції України, яка посідає одну з ключових позицій, зважаючи на її функції та завдання діяльності.

Стан дослідження проблеми

Науковці вже доволі тривалий час ґрунтовно досліджують окремі аспекти взаємодії органів Національної поліції України та інших організацій. Водночас питання міжнародного співробітництва також часто стають предметом досліджень українських правознавців. Визначенням поняття, ознак і форм міжнародного співробітництва органів поліції присвятив своє дослідження А. В. Солонар [1]. Цим проблемам, а також історіографічним, теоретичним і методологічним аспектам адміністративно-правових засад міжнародного співробітництва Національної поліції України, визначенню ролі та з'ясуванню значення міжнародного поліцейського співробітництва української поліції з іншими органами ґрунтовно приділила увагу А. В. Калайда [2]. Питання нормативно-правового регулювання міжнародного співробітництва органів Національної поліції України були розглянуті в дослідженні Є. В. Зозулі [3], а окремі теоретичні і практичні проблеми міжнародного співробітництва Національної поліції України визначила О. М. Пересада [4]. Таким чином, деякі ключові аспекти міжнародного співробітництва органів Національної поліції та

правоохоронних органів іноземних держав уже знайшли своє відображення в юридичній літературі.

Водночас варто зауважити, що не меншу увагу українські дослідники приділяють проблемам міжнародного співробітництва Національної поліції України з іншими органами в питаннях протидії злочинності. Деякі особливості такої діяльності окреслили О. І. Виноградова [5], С. В. Бондар [6], О. О. Воротятніков [7], Є. О. Діденко [8], Г. П. Жаровська [9], І. М. Леган [10], Я. В. Морозова [11], М. М. Сірант [12] та ін. Особливості поліцейського міжнародного співробітництва у сфері ювенальної превенції з'ясовували О. О. Панова [13], О. Б. Мороз [14] та ін. Водночас, виходячи з реалій сьогодення, вважаємо, що ця проблематика потребує подальшого дослідження задля вдосконалення механізмів її ефективного провадження.

Мета і завдання дослідження

Метою статті є визначення правових принципів міжнародного співробітництва органів Національної поліції України з міжнародними правоохоронними організаціями, а також правоохоронними органами іноземних держав.

Для досягнення мети поставлені такі *завдання*: 1) узагальнити теоретичні напрацювання вчених у контексті дослідження проблематики, пов'язаної зі здійсненням міжнародного співробітництва Національної поліції України та інших держав; 2) проаналізувати нормативно-правові акти, що врегульовують діяльність і порядок взаємодії органів Національної поліції та органів, установ, організацій інших країн; 3) визначити правові засади взаємодії згаданих суб'єктів.

Наукова новизна дослідження

На підставі аналізу положень національного законодавства та міжнародно-правових актів, ратифікованих Верховною Радою України, визначено правові засади міжнародного співробітництва органів Національної поліції України та правоохоронних органів іноземних держав.

Виклад основного матеріалу

Однією зі складових діяльності Національної поліції України, її окремих органів і підрозділів є міжнародне співробітництво. Така категорія поки що не знайшла свого нормативного визначення в національних законодавчих актах, які становлять правову основу діяльності органів Національної поліції України. Водночас у ст. 4 профільного Закону, що врегульовує порядок діяльності українських правоохоронців, закріплено окремі правові засади здійснення міжнародного співробітництва. Відповідно до її положень відносини, що мають характер партнерської взаємодії української поліції і міжнародних організацій, а також відповідних органів інших держав,

будуються відповідно до засад, закріплених у міжнародних договорах, ратифікованих Верховною Радою України, а також тих установчих актів і правил, яким підпорядкована діяльність міжнародних організацій, членом яких є Україна. Також ними закріплено можливість участі поліцейських України в миротворчих місіях, здійснення ними представництва Національної поліції України в іноземних державах, міжнародних організаціях, діяльність яких спрямована на координацію співробітництва у напрямках реалізації поліцейських повноважень¹. Не менш важливими є також положення ст. 3 Закону України «Про Національну поліцію», адже вони визначають правову основу її діяльності, яку серед іншого становлять відповідні міжнародні нормативно-правові документи.

Щодо повноважень поліцейських у контексті здійснення міжнародного співробітництва, то тут варто зауважити, що до їхньої компетенції на підставі положень Закону України «Про Національну поліцію» та міжнародних договорів входить виконання запитів правоохоронних органів зарубіжних держав або міжнародних організацій². Це дає підстави зауважити, що міжнародне співробітництво Національної поліції є одним із ключових напрямів діяльності цього центрального органу виконавчої влади, порядок діяльності якого врегульований положеннями чинного законодавства.

Водночас норми профільного закону поліцейських піддаються певній критиці в юридичній літературі. Так, А. В. Калайда на підставі текстального аналізу Закону України «Про Національну поліцію» вказує, що доцільним є серед принципів діяльності поліцейських окремо закріпити такий принцип, як міжнародне співробітництво, а серед повноважень передбачити норму, яка б закріплювала за ними право «надавати міжнародні запити щодо проведення різних дій на підставі міжнародно-правових угод», адже, як зауважує вчена, закріплених зараз положень недостатньо для повноправної взаємодії поліцейських з міжнародними органами правопорядку [2, с. 107]. Про формування й удосконалення нормативно-правової бази діяльності органів Національної поліції щодо організації, координації та її взаємодії з правоохоронними органами інших держав, міжнародними правоохоронними організаціями в боротьбі зі злочинністю зазначає і Є. В. Зозуля [3, с. 153]. Ми також підтримуємо позицію вчених і вважаємо, що з ратифікацією міжнародно-правових договорів доцільним все ж таки є вжиття заходів, спрямованих на уніфікацію

¹ Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 18.10.2023).

² Там само.

положень національних законодавчих актів відповідно до них задля унеможливлення в майбутньому появи юридичних колізій.

На врегулювання міжнародного співробітництва органів Національної поліції України спрямовані положення й інших національних законодавчих актів. Так, основоположні принципи міжнародного співробітництва в цілому та в контексті забезпечення правоохоронної діяльності зокрема закріплені Конституцією України. Нею передбачено, що ратифіковані Верховною Радою України міжнародні договори становлять частину національного законодавства України, закріплено, що задля забезпечення національних інтересів, підтримання безпеки зовнішньополітична діяльність має бути спрямована на налагодження ефективної взаємодії з членами міжнародного співтовариства за загальновизнаними принципами й нормами міжнародного права. Зі свого боку єдиний законодавчий орган України шляхом прийняття відповідних національних законодавчих актів і ратифікації міжнародних положень має сприяти реалізації «стратегічного курсу держави на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі та в Організації Північноатлантичного договору» тощо¹. Таким чином, виходячи з ключового напрямку державного розвитку, безсумнівним є те, що одним із ключових напрямів діяльності правоохоронних органів України є забезпечення налагодження ефективного міжнародного співробітництва, вироблення відповідних організаційних механізмів тощо.

Поряд із законодавчими актами центральне місце в системі нормативно-правових положень, що врегульовують порядок міжнародної діяльності Національної поліції України, посідають і підзаконні нормативно-правові документи. Одним із таких є Положення про Національну поліцію. Відповідно до нього Національна поліція України бере участь у розробленні проектів та укладенні міжнародних договорів, що спрямовані на протидію злочинності, а також вирішенні інших запитань, що належать до її компетенції; забезпечує виконання передбачених нормативно-правовими актами завдань; здійснює представництво України в Міжнародній організації кримінальної поліції – Інтерполі та Європейському поліцейському офісі, забезпечує виконання зобов'язань у цих організаціях, зокрема шляхом виконання та звертання із відповідними запитами у межах своєї компетенції; здійснює екстрадицію; направляє поліцейських до міжнародних організацій, іноземних держав задля координації співробітництва з питань, що належать до повноважень Національної поліції;

¹ Конституція України : Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (дата звернення: 18.10.2023).

забезпечує участь представників органів Національної поліції в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки; організовує взаємодію з міжнародними організаціями з питань миротворчої діяльності¹.

Найчастіше працівники органів Національної поліції України в процесі реалізації своїх службових повноважень звертаються до Інтерполу та Європолу. Правові засади взаємодії між ними здебільшого врегульовані положеннями міжнародно-правових актів, серед яких: Статут Міжнародної організації кримінальної поліції Інтерполу від 13 червня 1956 року, прийняті 25–26 жовтня 1994 року Рекомендації 4-ї міжнародної конференції Інтерполу щодо майна, отриманого злочинним шляхом; Робоча домовленість між Міністерством внутрішніх справ України та Агентством Європейського Союзу з підготовки співробітників правоохоронних органів (CEPOL) та ін.

Організація взаємодії правоохоронних органів України з компетентними органами іноземних держав щодо питань, які належать до сфери діяльності Інтерполу, врегульована Інструкцією про порядок направлення представників Національного центрального бюро Інтерполу до Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол, що затверджена наказом МВС України від 29 листопада 2018 року².

Можливість участі поліцейських у міжнародних операціях щодо підтримання миру й безпеки врегульована Інструкцією з організації проходження служби у складі міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки національним персоналом із числа поліцейських, військовослужбовців Національної гвардії України, що затверджена наказом МВС України від 31 липня 2019 року. Нею ж визначено порядок перебування в місіях, продовження строку перебування там поліцейських, їх повернення або відкликання з місій, а також повторного направлення та порядок організації обліку і ведення службової документації³.

¹ Про затвердження Положення про Національну поліцію : постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 877 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-p> (дата звернення: 18.10.2023).

² Про затвердження Інструкції про порядок направлення представників Національного центрального бюро Інтерполу до Міжнародної організації кримінальної поліції – Інтерпол : наказ МВС України від 29.11.2018 № 968 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1447-18> (дата звернення: 18.10.2023).

³ Інструкція з організації проходження служби у складі міжнародних операцій з підтримання миру і безпеки національним персоналом із числа поліцейських, військовослужбовців Національної гвардії України : затв. наказом МВС України від 31.07.2019 № 693 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1089-19> (дата звернення: 18.10.2023).

Щодо взаємодії органів Національної поліції України з Європоллом, то тут варто наголосити, що до напрямів співробітництва належать: обмін спеціальними знаннями, статистичними зведеннями, результатами стратегічного аналізу, інформацією про процедури кримінальних розслідувань, відомостями про методи запобігання злочинності, участь в освітніх заходах, а також надання консультацій і підтримки в деяких кримінальних розслідуваннях¹. На виконання положень цієї Угоди ухвалено сукупність підзаконних нормативно-правових актів. Серед них, зокрема, постанова Кабінету Міністрів України «Про направлення офіцерів зв'язку до Європейського поліцейського офісу» від 22 травня 2019 року² та Порядок направлення офіцерів зв'язку до Європейського поліцейського офісу, затверджений наказом МВС України від 29 жовтня 2019 року³, що врегульовують механізми направлення поліцейських до Європолу для виконання функцій офіцерів зв'язку України.

Велике значення в міжнародному співробітництві приділено питанням протидії злочинності. Так, суттєву увагу цим аспектам приділено у Кримінальному процесуальному кодексі України (далі – КПК України), зокрема в розділі IX «Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження» визначено принципи і порядок міжнародного співробітництва. На підставі текстуального аналізу положень цього розділу доходимо висновку, що міжнародне співробітництво здійснюється через центральні уповноважені органи України та, умовно кажучи, територіальні. Повноваженнями центральних, якими, зокрема, є Офіс Генерального прокурора і Міністерство юстиції України, визначені у ст. 545 КПК України. Відповідно її положень: «1. Офіс Генерального прокурора звертається із запитом про міжнародну правову допомогу у кримінальному провадженні під час досудового розслідування та розглядає відповідні запити іноземних компетентних органів, крім досудового розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до підслідності Національного антикорупційного бюро

¹ Угода між Україною та Європейським поліцейським офісом про оперативне та стратегічне співробітництво : від 14.12.2016 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_001-16 (дата звернення: 18.10.2023).

² Про направлення офіцерів зв'язку до Європейського поліцейського офісу : постанова Кабінету Міністрів України від 22.05.2019 № 494 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/494-2019-п> (дата звернення: 18.10.2023).

³ Порядок направлення офіцерів зв'язку до Європейського поліцейського офісу : затв. наказом МВС України від 29.10.2019 № 905 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1158-19> (дата звернення: 18.10.2023).

України, яке у таких випадках здійснює функції центрального органу України.

2. Міністерство юстиції України звертається із запитом судів про міжнародну правову допомогу у кримінальному провадженні під час судового провадження та розглядає відповідні запити судів іноземних держав.

3. Офіс Генерального прокурора та Міністерство юстиції України у триденний строк надсилають до Національного антикорупційного бюро України отримані (надані) у рамках надання міжнародної правової допомоги матеріали, які стосуються фінансових та корупційних кримінальних правопорушень, у вигляді довідки¹.

Щодо територіальних органів, то ними є ті, які здійснюють кримінальне провадження, або уповноважені ними органи. Також КПК України визначає порядок надання міжнародної правової допомоги при проведенні деяких процесуальних дій, процедуру екстрадиції, процесуальний порядок здійснення кримінального провадження в порядку перейняття, а також правові аспекти визнання та виконання вироків судів іноземних держав і передачі засуджених осіб.

Окремі аспекти, виходячи з відповідних сфер діяльності в напрямі забезпечення міжнародного співробітництва в частині протидії злочинності, визначені в деяких законах України. Серед них, зокрема, закони України «Про боротьбу з тероризмом», «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю», «Про оперативнорозшукову діяльність», «Про протидію корупції» тощо. Задля подальшого забезпечення об'єктивного визначення правових принципів міжнародного співробітництва органів Національної поліції України з правоохоронними органами іноземних держав вважаємо необхідним проаналізувати деякі з положень цих законодавчих актів.

Так, положеннями Закону України «Про боротьбу з тероризмом» визначено, що Україна в напрямі протидії тероризму співпрацює з правоохоронними органами та спеціальними службами іноземних держав, міжнародними організаціями. Серед заходів, до яких можуть вдаватися національні правоохоронні органи у контексті забезпечення міжнародного співробітництва, слід виокремити можливість переслідування Україною осіб, причетних до терористичної діяльності².

¹ Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 18.10.2023).

² Про боротьбу з тероризмом : Закон України від 20.03.2003 № 638-IV // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15> (дата звернення: 18.10.2023).

Можливість забезпечення міжнародного співробітництва в напрямі протидії торгівлі людьми забезпечена положенням Закону України «Про протидію торгівлі людьми». Його положеннями визначено, що в Україні таке співробітництво здійснюється на трьох рівнях: державному, регіональному та місцевому. З боку держави вживаються заходи, спрямовані на підтримку та стимулювання міжнародного співробітництва. До них належать: 1) укладення договорів про співробітництво; 2) установалення відповідно до законодавства України прямих зв'язків з відповідними органами іноземних держав, міжнародними організаціями тощо¹. Водночас окремі аспекти взаємодії правоохоронних органів щодо повернення викрадених дітей урегульовані Конвенцією про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей від 25 жовтня 1980 року². Слід наголосити, що в контексті подій сучасності в юридичній літературі наголошують на потребі розширення співпраці органів поліції з ЄС, а саме здійснення її на світовому, державному – внутрішньому, районному та місцевому – рівнях [13, с. 192; 14, с. 160].

Доволі важливим є налагодження міжнародного співробітництва в напрямі протидії організованій злочинності. Саме такий принцип закріплено законодавцем щодо протидії організованій злочинності й на законодавчому рівні, зокрема в Законі України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю». Також його нормами передбачено, що здійснення міжнародного співробітництва в цьому напрямі має відбуватися відповідно до положень «міжнародного права, чинного законодавства України, міждержавних і міжурядових договорів, двосторонніх відомчих угод»³.

Крім того, чітко визначено засади міжнародного співробітництва з іноземними державами, міжнародними організаціями у протидії корупції. Основні положення такої взаємодії, безумовно, закріплені в положеннях міжнародних договорів, водночас Законом України «Про запобігання корупції» визначено, що компетентні органи України можуть одержувати від відповідних органів іноземних держав інформацію, що стосується питань запобігання і протидії корупції, з

¹ Про протидію торгівлі людьми : Закон України від 20.09.2011 № 3739-VI // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3739-17> (дата звернення: 18.10.2023).

² Конвенція про цивільно-правові аспекти міжнародного викрадення дітей : від 25.10.1980 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_188 (дата звернення: 18.10.2023).

³ Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю : Закон України від 30.06.1993 № 3341-XII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12> (дата звернення: 18.10.2023).

додержанням вимог законодавства та міжнародних договорів, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України. Також ним визначено заходи повернення в Україну коштів і майна, отриманих через учинення корупційних правопорушень¹.

Урегульовано правовими положеннями також порядок міжнародного співробітництва у сфері оперативно-розшукової діяльності. Законом України «Про оперативно-розшукову діяльність» визначено, що до повноважень оперативних підрозділів входять такі правомочності: виконання запитів правоохоронних органів іноземних держав, міжнародних правоохоронних організацій, звернення із запитами до останніх, здійснення взаємодії задля протидії кримінальним правопорушенням тощо². Водночас інші суттєві аспекти взаємодії в цьому напрямі врегульовані положеннями міжнародно-правових договорів, статутів, установчих актів міжнародних правоохоронних організацій, членом яких є Україна.

Висновки

Міжнародне співробітництво – це один із ключових напрямів діяльності Національної поліції України, що передбачає: 1) проведення відповідних заходів задля протидії злочинності, що має транснаціональний характер, а саме: тероризму, торгівлі людьми, організованої злочинності, незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, вогнепальної зброї, а також щодо виконання запитів; 2) виконання та надсилення запитів правоохоронних органів іноземних держав у межах компетенції; 3) здійснення екстрадиції; 4) направлення поліцейських до міжнародних організацій, іноземних держав задля координації співробітництва з питань, що належать до повноважень Національної поліції; 5) забезпечення участі представників органів Національної поліції в міжнародних операціях з підтримання миру та безпеки; 6) організацію взаємодії з міжнародними організаціями з питань миротворчої діяльності та проведення інших заходів.

Здебільшого правовий порядок міжнародного співробітництва органів Національної поліції України та правоохоронних органів іноземних держав і міжнародних організацій визначається відповідними положеннями міжнародно-правових договорів. Принциповим є приведення положень національних законодавчих актів у відповідність до міжнародно-правових договорів задля унеможливлення виникнення будь-яких юридичних колізій.

¹ Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (дата звернення: 18.10.2023).

² Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 № 2135-XII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12> (дата звернення: 18.10.2023).

Виходячи з проведеного аналізу положень законодавчих актів можемо узагальнити, що будь-яка форма міжнародного співробітництва має відбуватися з дотриманням таких засад, як-от: законність, верховенство права, партнерська взаємодія, оперативність, узгодженість дій і застосованих засобів, ефективна комунікація, компетентність. Вважаємо, що ця проблематика є актуальною, а тому потребує подальших досліджень, особливо в контексті аналізу положень міжнародно-правових договорів, формулювання пропозицій щодо внесення змін до національних актів законодавства, розроблення рекомендацій, що стосуються безпосереднього процесу співробітництва, вдосконалення конкретних форм, у яких воно відбувається.

Список бібліографічних посилань: **1.** Солонар А. В. До питання міжнародного співробітництва органів поліції. *Порівняльно-аналітичне право*. 2017. № 3. С. 156–159. **2.** Калайда А. В. Адміністративно-правові засади міжнародного співробітництва органів та підрозділів Національної поліції України : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2021. 214 с. **3.** Зозуля Є. В. Нормативно-правове регулювання міжнародного співробітництва органів Національної поліції України. *Українська поліцейська: теорія, законодавство, практика*. 2022. № 1 (3). С. 151–160. DOI: <https://doi.org/10.32366/2709-9261-2022-3-1-151-160>. **4.** Пересада О. М. Міжнародне співробітництво Національної поліції України: проблеми теорії та практики. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2020. Вип. 61, Т. 1. С. 48–51. DOI: <https://doi.org/10.32782/2307-3322.61-1.10>. **5.** Виноградова О. І. Міжнародне співробітництво України у галузі боротьби зі злочинністю : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Харків, 2000. 20 с. **6.** Бондар С. В. Взаємодія слідчих підрозділів Національної поліції України з правоохоронними органами інших держав під час розслідування злочинів у сфері банківської діяльності : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.09. Київ, 2020. 272 с. **7.** Воротянников О. О. Міжнародне співробітництво Національної поліції України у сфері боротьби зі злочинністю // *Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід* : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 16–17 квіт. 2021 р.) / Західноукраїнський нац. ун-т. Тернопіль, 2021. С. 239–242. **8.** Діденко Є. О. Відносини України та Міжнародної організації кримінальної поліції (Інтерполу). *Юридичний вісник*. 2020. № 5. С. 137–143. DOI: <https://doi.org/10.32837/uv.v0i5.2012>. **9.** Жаровська Г. П. Теорія та практика протидії транснаціональній організованій злочинності в Україні : автореф. дис. ... д-ра юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2019. 42 с. **10.** Леган І. М. Міжнародне співробітництво у сфері запобігання та протидії транснаціональній злочинності : монографія. Чернівці : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 328 с. **11.** Морозова Я. В. Значення та особливості міжнародного співробітництва в процесі організованій злочинності загальнокримінальної спрямованості. *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2018. № 1 (81). С. 281–290. **12.** Сірант М. М. Поліцейське

співробітництво України і Європейського Союзу – правовий аспект. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки.* 2016. № 850. С. 353–360. **13.** Панова О. О. Взаємодія правоохоронних органів та ЄС у сфері ювенальної превенції // Сучасна європейська поліцейстика та можливості її використання в діяльності Національної поліції України : зб. тез доп. учасників Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 11 квіт. 2019 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2019. С. 191–193. **14.** Мороз О. Б. Взаємодія правоохоронних органів України та ЄС у сфері ювенальної превенції // Правовий дискурс : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. здобувачів та викл. закл. вищ. освіти (м. Черкаси, 12 жовт. 2022 р.). Черкаси : Вид. Третяков О. М., 2022. С. 159–160.

Надійшла до редколегії 21.10.2023

Прийнята до опублікування 15.11.2023

Pylyp V. V. Legal principles of international cooperation of the National Police of Ukraine with foreign law enforcement agencies

Rapid integration processes require the establishment of effective cooperation both between governments and between their individual bodies, institutions and organisations in all spheres of society. Law enforcement activity is no exception, since its effective implementation is a guarantee for ensuring the formation of a security space both on the territory of the state and on its borders.

The central place in the system of law enforcement agencies of Ukraine is occupied by the National Police of Ukraine, which is entrusted with many functions, including effective international cooperation with the bodies and organisations of neighbouring States, partner countries and international organisations. Based on the analysis of the legal literature, it is established that Ukrainian scholars have made attempts to outline the main aspects of international cooperation of the National Police of Ukraine, but insufficient attention has been paid to the legal framework. Therefore, based on a synthesis of theoretical developments of scholars in the context of studying the issues related to international cooperation between the National Police of Ukraine and other States, and an analysis of the provisions of the legal acts regulating the activities and procedure for interaction between the National Police and bodies, institutions and organisations of other countries, this article defines the legal framework for interaction between these entities. It has been stated that any form of international cooperation should be carried out in compliance with the following principles: legality, rule of law, partnership, efficiency, coherence of actions and means used, effective communication, and competence. It has been emphasised that it is fundamental to bring the provisions of national legislative acts in line with international legal treaties, which are the legal basis for international cooperation, in order to prevent any legal conflicts in this area. The article outlines the prospects for further research.

Key words: National Police of Ukraine, international law enforcement organisation, law enforcement function, law enforcement agency, NGO, interaction, international cooperation.

